

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/2020

od 26. svibnja 2016.

o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima financijskih instrumenata u pogledu regulatornih tehničkih standarda o kriterijima za utvrđivanje trebaju li izvedenice koje podliježu obvezi poravnanja podliježati obvezi trgovanja

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 32. stavak 6.,

budući da:

- (1) Ovom uredbom pridonosi se određivanju kriterija za utvrđivanje dovoljnog interesa trećih strana za kupnju i prodaju razreda izvedenica ili odgovarajuće podskupine tog razreda. Ako Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) utvrdi da bi razred izvedenica trebao podliježati obvezi poravnanja na temelju Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i da su izvedenice uvrštene za trgovanje ili se njima trguje na mjestu trgovanja, ESMA bi trebala poštovati kriterije iz ove uredbe kako bi utvrdila smatraju li se izvedenice ili njihova podskupina dovoljno likvidnima za trgovanje isključivo na mjestima trgovanja.
- (2) U Uredbi (EU) br. 648/2012 utvrđuje se da se smatra da su izvedenice izvršene izvan uređenog tržišta kada se njima ne trguje na uređenom tržištu ili kada ne podliježu pravilima uređenog tržišta, dok je definicija izvedenica koje su izvršene izvan uređenog tržišta (OTC) na temelju Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ uža i obuhvaća izvedenice kojima se ne trguje na uređenom tržištu, multilateralnoj trgovinskoj platformi (MTP) ili organiziranoj trgovinskoj platformi (OTP) ili koje ne podliježu njihovim pravilima. ESMA bi stoga trebala procijeniti u kojoj su mjeri trgovanja razredom izvedenica ili odgovarajućom skupinom tog razreda već izvršena na mjestu trgovanja i to usporediti s razinom trgovanja koja nisu izvršena na mjestu trgovanja. Međutim veća zastupljenost trgovanja izvan mjesta trgovanja ne bi smjela automatski značiti da razred izvedenica ili odgovarajuća podskupina tog razreda nisu prikladni za obvezu trgovanja. ESMA bi trebala uzeti u obzir i očekivani utjecaj obveze trgovanja pri čemu bi trebala razmotriti mogućnost promicanja likvidnosti i cjelovitosti tržišta s pomoću povećane transparentnosti i dostupnosti financijskih instrumenata te moguće negativne posljedice takve odluke.
- (3) S obzirom na sličnost definicije likvidnog tržišta za nevlasničke instrumente iz članka 2. stavka 1. točke 17(a) Uredbe (EU) br. 600/2014 i kriterija za utvrđivanje jesu li razred izvedenica ili podskupina tog razreda dovoljno likvidni iz članka 32. stavka 3. te Uredbe, procjenu prvog trebalo bi uzeti u obzir pri procjeni drugog kako bi se

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 84.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

promicala dosljednost pri postupanju s instrumentima. Ako se, međutim, smatra da razred izvedenica ili podskupina tog razreda imaju likvidno tržište za potrebe transparentnosti, ne bi se smjelo automatski smatrati da su dovoljno likvidni za obvezu trgovanja. Kvantitativni pragovi i kvalitativni ponderi mogu se razlikovati, uzimajući u obzir različite ciljeve procjena.

- (4) S obzirom na široki raspon instrumenata na koje može utjecati obveza trgovanja za izvedenice i njihova posebna obilježja, stalni razvoj financijskih tržišta i raznolikost uključenih nacionalnih tržišta, nije moguće utvrditi konačan popis za svaku vrstu izvedenica, u kojem bi se naveli elementi relevantni za procjenu interesa trećih strana za kupnju i prodaju ili ponderi koji se daju za svaki pojedini element.
- (5) Međutim za utvrđivanje razreda izvedenica ili odgovarajuće podskupine tog razreda koji su dovoljno likvidni trebalo bi osigurati određeni stupanj jasnoće, posebice određivanjem kriterija u pogledu prosječne učestalosti trgovanja, prosječnog opsega trgovanja, broja i vrste aktivnih sudionika na tržištu te prosječne veličine raspona cijena, koji zajedno upućuju na interes trećih strana za kupnju i prodaju.
- (6) Razdoblje promatranja na temelju kojeg bi se utvrdilo jesu li razred izvedenica ili odgovarajuća podskupina tog razreda dovoljno likvidni da bi se njima trgovalo isključivo na mjestima trgovanja trebalo bi se razlikovati ovisno o predmetnom razredu izvedenica ili odgovarajućoj podskupini tog razreda. Trebalo bi biti dovoljno dugo kako bi se osiguralo da bilo kakvi događaji koji mogu prouzrokovati neobične obrasce trgovanja ne iskrive prikupljene podatke. Razdoblje promatranja u svakom slučaju ne bi smjelo biti kraće od tri mjeseca.
- (7) Kriteriji opisani u ovoj Uredbi trebali bi biti oblikovani tako da se procjena jedne izvedenice ili razreda izvedenica može usporediti s drugim izvedenicama ili razredima izvedenica sa sličnim obilježjima. Identifikacija razreda izvedenica sa sličnim obilježjima može obuhvatiti brojne elemente, npr. valutu u kojoj se trguje izvedenicama, datume dospijeca, početak valjanosti ugovora, slijede li standarde i je li riječ o nedavno sklopljenim ugovorima.
- (8) ESMA bi trebala pregledati podatke iz prethodnih razdoblja koji upućuju na promjene u likvidnosti kako bi utvrdila jesu li razred izvedenica ili podskupina tog razreda dovoljno likvidni samo za trgovanje na mjestima trgovanja i jesu li dovoljno likvidni pri transakcijama ispod određene veličine. Pragovi za te procjene mogu se razlikovati u odnosu na razrede izvedenica ili podskupine tog razreda ako se razlikuju obilježja i zamišljena veličina razreda ili podskupina. ESMA bi u svojoj procjeni raspona cijena trebala uzeti u obzir i prosječnu veličinu i dostupnost raspona cijena, pri čemu bi ako se uvede obveza trgovanja trebala uskladiti činjenicu da nedostatak ili široki raspon cijena upućuju na nedovoljnu likvidnost i mogućnost da rasponi cijena mogu postati uži radi povećane transparentnosti i raspoloživosti financijskih instrumenata.
- (9) ESMA bi u svojoj procjeni trebala iz računa isključiti ona trgovanja za koja je moguće jasno utvrditi da su trgovanja sa smanjenjem rizika nakon trgovanja koja smanjuju netržišne rizike za portfelje izvedenica. Uključivanje takvih transakcija u procjenu za obvezu trgovanja inače bi moglo prouzrokovati umjetno povećan prikaz interesa trećih strana za kupnju i prodaju.
- (10) ESMA bi u svojoj procjeni trebala uzeti u obzir i potrebu za dopuštanjem paketnih transakcija. Investicijska društva često provode, za svoj račun ili u ime klijenata, transakcije izvedenicama i drugim financijskim instrumentima koje se sastoje od više međusobno povezanih trgovanja koja su ovisna jedna o drugima. S obzirom na to da paketne transakcije investicijskim društvima i njihovim klijentima omogućuju upravljanje rizicima i poboljšavanje otpornosti financijskih tržišta, moglo bi biti poželjno i dalje dopuštati izvršavanje nekih paketnih transakcija koji obuhvaćaju jednu ili više izvedenica koje podliježu obvezi trgovanja i to na bilateralnoj osnovi izvan mjesta trgovanja.
- (11) Trebalo bi utvrditi i kriterije kako bi se ESMA-i omogućilo da utvrdi treba li postojeću obvezu trgovanja za razred izvedenica ili odgovarajuću podskupinu tog razreda izmijeniti, suspendirati ili povući, osim ako se razredom izvedenica ili odgovarajućom podskupinom tog razreda više ne trguje na najmanje jednom mjestu trgovanja.

- (12) Radi dosljednosti i pravne sigurnosti potrebno je da se odredbe ove uredbe i odredbe utvrđene u Direktivi 2014/65/EU i Uredbi (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma.
- (13) Ova se Uredba temelji na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je ESMA dostavila Komisiji.
- (14) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Dovoljan interes trećih strana za kupnju i prodaju

Pri utvrđivanju postoji li dovoljan interes trećih strana za kupnju i prodaju razreda izvedenica ili odgovarajuće podskupine tog razreda da ih se može smatrati dovoljno likvidnim za obvezu trgovanja, ESMA primjenjuje kriterije iz članka 32. stavka 3. Uredbe (EU) br. 600/2014, kako je detaljnije određeno u člancima 2. do 5. u nastavku.

Članak 2.

Prosječna učestalost trgovanja

1. U pogledu prosječne učestalosti trgovanja ESMA uzima u obzir sljedeće elemente:
 - (a) broj dana u kojima se trgovanje obavljalo;
 - (b) broj trgovanja.
2. U ESMA-inoj analizi kriterija iz stavka 1. uzima se u obzir distribucija trgovanja izvršenog na mjestima trgovanja i trgovanja izvršenog izvan uređenog tržišta. ESMA te kriterije procjenjuje tijekom dovoljno dugog razdoblja kako bi utvrdila podliježe li likvidnost svakog razreda izvedenica ili odgovarajuće podskupine tog razreda sezonskim ili strukturnim čimbenicima. ESMA razmatra i jesu li trgovanja koncentrirana u određenom razdoblju i određenom opsegu tijekom razdoblja koje se ocjenjuje te utvrđuje u kojoj mjeri takva koncentracija predstavlja predvidljive obrasce.

Članak 3.

Prosječan opseg trgovanja

1. U pogledu prosječnog opsega trgovanja ESMA uzima u obzir sljedeće elemente:
 - (a) prosječan dnevni promet pri čemu se zamišljeni iznos svih trgovanja zajedno dijeli s brojem dana trgovanja;
 - (b) prosječnu vrijednost trgovanja pri čemu se zamišljeni opseg svih trgovanja zajedno dijeli s brojem trgovanja.
2. U ESMA-inoj analizi kriterija iz stavka 1. uzimaju se u obzir čimbenici iz članka 2. stavka 2.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

*Članak 4.***Broj i vrsta aktivnih sudionika na tržištu**

1. U pogledu broja i vrste aktivnih sudionika na tržištu, ESMA uzima u obzir sljedeće elemente:
 - (a) ukupni broj sudionika na tržištu koji trguju tim razredom izvedenica ili odgovarajućom podskupinom tog razreda nije manji od dva;
 - (b) broj mjesta trgovanja koja su razred izvedenica ili odgovarajuću podskupinu tog razreda uvrstila za trgovanje ili njime trguju;
 - (c) broj održavatelja tržišta i drugih sudionika na tržištu koji podliježu obvezujućem pisanom ugovoru ili obvezi da osiguraju likvidnost.
2. U ESMA-inoj analizi uspoređuju se omjer sudionika na tržištu sa zaključcima iz podataka dobivenih za analize prosječnog opsega trgovanja i prosječne učestalosti trgovanja.

*Članak 5.***Prosječna veličina raspona cijena**

1. U pogledu prosječne veličine raspona cijena ESMA uzima u obzir sljedeće elemente:
 - (a) veličinu ponderiranih raspona cijena, uključujući raspon cijena ponderiran volumenom, tijekom različitih razdoblja;
 - (b) raspon cijena u različitim razdobljima trgovanja.
2. Ako informacije o rasponima cijena nisu dostupne, ESMA za procjenu ovog kriterija u obzir uzima zamjensku vrijednost.

*Članak 6.***Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma iz članka 55. drugog podstavka Uredbe (EU) br. 600/2014.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. svibnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER